

Ilm. 15-16

Jumalan vihan maljat

Toista seitsensarjaa, pasuunoja, seurannut pitkä näkyjen sarja (luvut 10–14) kuvasi eri tavoin kristillisen kirkon todistustehtävää sekä vainoa, joka sen osaksi paholaiselta tulee. Luvussa 14 kuitenkin paljastetaan millainen tuomio pahan voimia odottaa.

Luvuissa 15 ja 16 kuvataan viimeinen ilmestyskirjan kolmesta seitsensarjasta – seitsemän vihan maljaa. Niiden kuvaus muistuttaa hyvin pitkälti sinettien ja pasuunojen kuvauksia, ja samat perusasiat tulee muistaa näitäkin luettaessa:

- 1) Vitsaukset eivät ole Saatanan työtä, vaan Jumalan ja hänen enkeleidensä toimeenpanemia, ja palvelevat Jumalan suunnitelmia.
- 2) Vitsaukset eivät ole suunnattu uskovia vastaan, ja Jumala varjelee omansa niidenkin keskellä.
- 3) Vitsausten päämääränä on osoittaa synnin todellisuus ja herättää ihmiset parannukseen.
- 4) Vitsaukset eivät kuvaa kronologisesti etenevää maailman tuhoutumista eivätkä tyhjenny yksittäisiin historiallisiin tapahtumiin (tsunami, tshernobyl, otsonikato tai jokin tietty sota), vaan kuvaavat yleisluontoisesti sitä koko ihmiskuntaa ja luomakuntaa tuhoavaa synnin vaikutusta, joka voimistuu voimistumistaan mitä lähemmäs Kristuksen toinen tulemus käy.

15:1. Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.

”Toisen tunnusmerkin taivaassa” – viittaa 12. lukuun, jossa Johannes sai nähdä taivaalla vaimon ja lohikäärmeen. Merkki on ”suuri ja ihmeellinen”. Ihmeellinen (θαυμαστόν) on harvinainen adjektiivi, ja esiintyy yhtä kertaa lukuun ottamatta aina kuvaamassa Jumalan suuria ja ihmeellisiä pelastustekoja. Vertaa: Mt. 21:42 ”Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on tullut kulmakiveksi; Herralta tämä on tullut ja on *ihmeellinen* meidän silmissämme.” 1. Piet. 2:9 ”Mutta te olette ”valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, omaisuuskansa, julistaaksenne sen jaloja tekoja”, joka on pimeydestä kutsunut teidät *ihmeelliseen* valkeuteensa.” Sama adjektiivi esiintyy vain kaksi jaetta myöhemmin Ilm. 15:3 ”Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala”. Lukijaa haastetaan tarkastelemaan ilmestyskirjaa toivon ja ilon näkökulmasta. Jopa merkki vitsauksia tuovista enkeleistä on hyvässä, riemullisessa mielessä ”ihmeellinen”!

2. Ja minä näin ikäänkuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet. 3. Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Karitsan virttä, sanoen: ”Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas. 4. Kuka ei pelkääisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet.”

Jumalan valtaistuimen edessä on jo kuvattu ”lasinen meri” (Ilm. 4:6), ja nyt Johannes saa uudelleen nähdä lasimeren, jonka luona pelastetut laulavat. Kuva viittaa varmasti aiemmin esitettyyn jumalanpalvelusnäkyyn, mutta myös Vanhan testamentin Exodukseen – hehän veisasivat ”Mooseksen virttä”. 2. Moos. 14 kuvataan kuinka Israelin kansa kulki Punaisen meren läpi, ja Herra katsoi egyptiläisten joukkoa ”tulenpatsaasta ja pilvestä ja saattoi hämminkiin egyptiläisten joukon”. Juutalainen selityssperinne tulkitsi Jumalan *katsomisen* merkinneen tulisten rakeitten satamista sotajoukon päälle. Kun vedet olivat hukuttaneet faaraon sotajoukon ja israelilaiset olivat turvassa toisella rannalla, he virittivät Jumalalle ylistyslaulun pelastumisensa tähden.

Tässä kohdin Ilmestyskirja tekee jälleen hienovaraisen viittauksen Israelin kansan vapautukseen Egyptistä, ja opettaa lukijalleen, että samoin kuin Herra kuritti kansansa vainoojia Vanhan liiton aikana, samalla tapaa vitsaukset, jotka nyt seuraavat, eivät ole tarkoitettu uskoville vaivaksi ja pelon aiheeksi, vaan toivon merkiksi: heidän vapautumisensa päivä on lähellä. Ennen kuin Johannekselle näytetään vitsausten koko ankaruus, häntä – ja jokaista ilmestyksen lukijaa – ”vahvistetaan” tällä taivasnäyllä. Kyse on Jumalan pelastussuunnitelman toteutumisesta, ei muusta.

5. Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin; 6. ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppelistä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin ja rinnoilta vyötettyinä kultaisilla vöillä. 7. Ja yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti. 8. Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastansa, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin, ennenkuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.

Jälleen alleviivataan Jumalan temppeliä vitsausten lähtöpaikkana. Sinetit murrettiin taivaallisessa jumalanpalveluksessa, pasuunoihin puhaltavat enkelit ”seisovat Jumalan edessä” (Ilm. 8:2) ja nyt vihan maljoja kaatavat enkelit tulevat ulos Jumalan temppelistä.

Kuva Jumalan vihasta maljana tai juomana on esiintynyt Raamatussa aiemminkin: Jes. 51:17 ja 22 puhutaan Jumalan vihan maljasta, samoin Jer. 25: 15, 17. Hes. 23:32 ja 33 kuvaavat maljaa tuomion maljana, joka synnistä seuraa, samoin Hab. 2:16. Uudessa testamentissa tämä kuva elää nimenomaan Kristuksessa. ”Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä olen juova?” (Mt. 20:22) ja ” Isäni, jos mahdollista on, niin menköön minulta pois tämä malja; ei kuitenkaan niinkuin minä tahdon, vaan niinkuin sinä.” (Mt. 26:39) Puhuessaan omasta kärsimyksestään nimenomaan *maljana*, Jeesus ilmaisee kantavansa sen tuomion, jota Vanhan testamentin profeetat julistivat.

Kahdeksannen jakeen kuvaus temppelin täyttymisestä savulla on sekin hyvin vanhatestamentillinen kuva, esim. 1. Kun. 8:10–11 ”Ja kun papit lähtivät pyhäköstä, täytti pilvi Herran temppelin, niin että papit eivät voineet astua toimittamaan virkaansa pilven tähden; sillä Herran kirkkaus täytti Herran temppelin.” Jälleen alleviivataan sitä, kuinka vitsaukset toteuttavat Jumalan tahtoa ja kirkastavat häntä.

16:1. Ja minä kuulin suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: "Menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle." 2. Ja ensimmäinen lähti ja vuodatti maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.

Samoin kuin pasuunoidenkin kanssa, Jumalan vihan maljat muistuttavat Egyptin vitsauksia. Paiseet, kts. 2. Moos. 9: 8–12. Egyptin vitsausten kohteena olivat egyptiläiset, eivät israelilaiset, ja niin tämäkin vihan maljan tuoma vitsaus kohdistuu niihin, joissa on pedon merkki.

3. Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, ikäänkuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli. 4. Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi. 5. Ja minä kuulin vetten enkelin sanovan: "Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä Pyhä, kun näin olet tuominnut. 6. Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; sen he ovat ansainneet." 7. Ja minä kuulin alttarin sanovan: "Totisesti, Herra Jumala, Kaikkivaltias, totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi."

Toinen ja kolmas malja ovat täysin rinnakkaiset toiselle ja kolmannelle pasuunalle (8:8–11). Merkittävä ero on siinä, että pasuunojen kohdalla tuho kuvattiin koskemaan vain osaa merestä ja makeasta vedestä, nyt tuho on täydellinen.

Enkelin vastaus jakeissa 5–6 kuvastaa Raamatussa usein esiintyvää, Lähi-idän ajattelulle tyypillistä rangaistuksen sovittamista rikokseen ei vain ankaruutensa, vaan myös toteutustapansa mukaan. Eli rangaistustapa kuvastaa jotenkin sitä rikosta, josta se määrätään. Ne, jotka ovat vuodattaneet verta, joutuvat kärsimään verestä.

8. Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sille annettiin valta paabtaa ihmisiä tulella. 9. Ja ihmiset paabtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunnian.

Neljännän maljan vaikutus kuvataan päinvastaisella tavalla kuin neljännen pasuunan: silloin osa auringosta pimeni, nyt aurinko alkaakin porottaa voimakkaammin kuin koskaan. Jae 9 paljastaa jälleen näiden vitsausten tarkoituksen (samoin kuin teki 9:20). Koettelemusten kautta Jumala kutsuu ihmisiä parannukseen.

10. Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissansa 11. ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiansa ja paiseittensa tähden, mutta eivät tehneet parannusta teoistansa.

Viidennen enkelin tuoma vitsaus siirtää rangaistuksen nyt selvästi hengellisen elämän puolelle. Ensimmäistä kertaa mainitaan ”Pedon valtaistuin” (tosin 2:13 on jo mainittu ”Saatanan valtaistuin”). Mitä hyvän ”Pedon valtakunta” eri aikoina merkitseekään ihmisille, tässä nähdään, että Jumala armossaan sallii Pedon valtakunnankin kokea pimeyttä ja tuskaa, jotta ihmiset voisivat nähdä ja ymmärtää, ettei Peto ole kaikkivoipa. Mitä tällainen pimeneminen sitten voi olla? Eri aikoina ja erilaisissa tilanteissa varmasti hyvin eri asioita – vai mielikuvitus on rajana. On kuitenkin irvokasta, että ne, jotka kumartavat petoa, alkavat pedon valtakunnan pimentyessä pilkata taivaan Jumalaa eivätkä petoa. Vaan näinhän ihmiset nytkin toimivat! Kun asiat ovat hyvin, ei Jumala kiinnosta hiukkaakaan, eikä hänelle anneta minkäänlaista kiitosta tai kunniaa siitä. Mutta kun vaikeudet tulevat, kysytään: ”Missä Jumala muka oli? Miksi hän antoi näin tapahtua?”

12. Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suureen Eufrat-virtaan, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille. 13. Ja minä näin lohikäärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoista. 14. Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä. 15. - Katso, minä

tulen niinkuin varas; autuas se, joka valvoo ja pitää vaatteistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi! - 16. Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi on Harmagedon.

Kuudes enkeli ei oikeastaan enää rankaise maailmaa, vaan kutsuu pahan voimat taisteluun. Epäpyhä kolminaisuus lähettää pahat henget maailmaan keräämään kaikki synnin ja epäuskon vallassa olevat ihmiset ja koko pahan mahdin taisteluun Jumalaa vastaan. Harmageddon tarkoittaa Megiddon tasangon lähellä olevia vuoria. Siionin vuoren pyhät ja Karitsa heidän keskellään toisella puolella ja Megiddon vuoren kuninkaat, pahat henget ja lohikäärme, peto ja väärä profeetta heidän kanssaan.

Megiddon tasanko, Jisreelin laakso oli Israelin historiassa monen taistelun paikka: Siellä Debora ja Baarak voittivat Siseran (Tuom. 4–5), siellä faarao Neko löi Joosian (2. Kun. 23:29), siellä Jeehu tappoi kuningas Ahasjan (2. Kun. 9:27), ja Megiddon taistelussa kuoli Israelin kuningas Jooram (2. Kun. 9). Megiddo ei tässä kuvaa konkreettista paikkaa Israelissa, vaan kuvastaa sitä, että kyse on ratkaisevasta taistelusta. Vrt. jos suomalaisille sanottaisiin: ”Herra kokoaa sotajoukkonsa paikkaan nimeltä Kollaa” – historian antama merkitys paikan nimelle on merkittävämpi kuin sen konkreettinen sijainti. Taistelun lopputulosta ei vielä kuvata, se paljastetaan vasta luvussa 19.

Jae 15 on erikoinen välirepliikki, jossa kaiken kuvauksen keskellä Kristus muistuttaa seuraajiaan valvomisen tärkeydestä. Tuhojen keskellä kristityillä ei ole hätää, kunhan he ”pitävät vaatteistaan vaarin” eli säilyvät puhtaassa uskossa eivätkä antaudu kumartamaan petoa.

17. Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppelistä, valtaistuimelta, lähti suuri ääni, joka sanoi: "Se on tapahtunut." 18. Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä. 19. Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiihauuden viinimaljan. 20. Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut. 21. Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.

Seitsemäs vihan malja lopettaa viimeisen seitsensarjan maailmanlopun tunnelmiin. Valtaistuimen ääni ”Se on tapahtunut” merkitsee sitä, että tapahtumat ovat nyt saavuttaneet päätepisteensä – on tullut lopun aika. Jakeen 19 kuvaus kaupungin hajoamisesta kolmeen osaan viitanee Hesekielin julistamaan tuomioon Jerusalemiä vastaan. ”Kolmannes sinusta kuolee ruttoon ja näännyy nälkään sinun keskelläsi. Kolmannes kaatuu miekkaan sinun ympärilläsi. Kolmanneksen minä hajotan kaikkiin tuuliin, ja minä ajan niitä takaa paljastetulla miekalla.” (Hes. 5:12) Ilmestyskirjan sanat ”se suuri kaupunki” tarkoittaa todennäköisesti seuraavissa luvuissa kuvattua Babylonia, ellei sillä sitten Hesekielin tapaan viitata Jerusalemiin – eli epäuskoiseen, Kristuksen ristiinnaulitseen Jerusalemiin.